

WSTĘP

Publikacja „GIS i dane przestrzenne w ocenach oddziaływania na środowisko. Podręcznik dobrych praktyk” jest pokłosiem konferencji zorganizowanej z inicjatywy Wydziałowej Pracowni Biologicznych Informacji Przestrzennych Wydziału Biologii UAM w Poznaniu w ramach cyklu spotkań pod nazwą Forum BioGIS - System Informacji Przestrzennej w badaniach nad różnorodnością biologiczną. Hasłem przewodnim IV edycji Forum w 2015 roku były „Narzędzia analityczne i dane przestrzenne w ocenach oddziaływania na środowisko”. Konferencja została objęta patronatem honorowym Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dr. Michała Kięlszni. W organizacji spotkania znacząca była pomoc firm: Esri Polska, MGGP Aero, ProGea Consulting i Wind-Hydro, od lat pracujących na rzecz popularyzacji narzędzi GIS i teledetekcji w analizach przestrzennych. Podczas sześciu sesji referatowych przedstawiono 32 prezentacje. Pierwszego dnia przeprowadzono również godzinny panel dyskusyjny związany z tematyką standaryzacji analiz przestrzennych i doboru danych w procedurach OOS. Drugiego dnia odbyły się warsztaty komputerowe w zakresie modelowania 3D lokalizacji elektrowni wiatrowych (Esri Polska, Wind-Hydro, ProGea Consulting) oraz detekcji roślinności przy użyciu obrazów hiperspektralnych (MGGP Aero). Łącznie w warsztatach wzięło udział 80 osób, natomiast w całym IV Forum BioGIS ponad 160.

W niniejszym tomie przedstawiono piętnaście rozdziałów autorskich, poruszających niezwykle istotną z punktu widzenia ochrony i kształtowania środowiska problematykę opracowywania prognoz wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze i życie ludzi. Raporty ocen oddziaływania na środowisko (OOS) są jednym z najważniejszych narzędzi w rękach administracji państwowej przy realizacji polityki w zakresie ochrony i kształtowania środowiska. Należy pamiętać, iż opracowywanie prognoz dotyczących oddziaływania inwestycji na środowisko bezwzględnie związane jest z przestrzenią przyrodniczą – z obiektami i relacjami zachodzącymi w geoekosystemie. Ekspertyzy tego typu wymagają prowadzenia badań terenowych, pozyskiwania właściwych, tj. wiarygodnych, komplementarnych i bieżących informacji przestrzennych oraz wieloetapowych analiz i poprawnej interpretacji wyników. Pomocne wydaje się środowisko GIS oferujące narzędzia analityczne i wizualizacyjne, a także zasoby danych źródłowych (referencyjnych i tematycznych) w postaci cyfrowej. Niestety, uregulowania prawne dotyczące OOS

określające zakres, w jakim należy opracować prognozę oddziaływania inwestycji na środowisko, nie precyzują, jak dokładnie ma być ona wykonana. Nie wskazuje się, jakiego zasobu danych przestrzennych należy użyć oraz jakimi metodami i kryteriami posłużyć się przy prowadzeniu poszczególnych analiz (np. ocena stopnia kolizji), których wyniki zostaną wykorzystane do opracowywania kolejnych etapów raportu. Głównym celem publikacji jest popularyzacja aktualnych trendów wykorzystujących środowisko GIS i teledetekcję w OOS, a także wskazanie źródeł danych przestrzennych. Na tej podstawie autorzy kolejnych rozdziałów zaproponowali standardy pozwalające zdefiniować i ujednoczyć zasady prowadzonych analiz przestrzennych i budowy banku danych (m.in. źródła i jakość danych przestrzennych w opracowywaniu raportów OOS).

Zważywszy na ożywioną dyskusję uczestników IV Forum nad przedmiotem konferencji, mam nadzieję, że treści opisane w książce pozwolą czytelnikom na własne przemyślenia, refleksje i włączenie się w twórczą polemikę nad prezentowanymi tezami.

Maciej Nowak